

DEN KRISTNES POLITISKE ANSVAR IFØLGE TOREGIMENTELÆREN – PÅ LUTHERS TID OG I DAG

Professor dr. theol. Kurt Christensen

RESUMÉ: Den menige kristne har ifølge toregimentelæren ikke et egentligt politisk embede eller ansvar, men skal blot undergive sig øvrigheden og eventuelt gøre tjeneste under øvrigheden. Menigmands embede er at adlyde. Denne opfattelse harmonerer dårligt med vor tids demokratiske styreform, hvor enhver borger har et politisk ansvar. Hvis vi nu anser den demokratiske styreform for at være et umisteligt gode, bliver spørgsmålet, om vi helt skal opgive toregimentelæren, eller om det er muligt at omforme den sådan, at den passer til vor tids styreform. I artiklen argumenteres der for, at toregimentelæren rummer komponenter der betyder, at den med et forholdsvis enkelt greb kan opdateres således, at den giver basis for, at kristne i vore dage har et generelt politisk ansvar.

I tilknytning til toregimentelæren, som ganske vist ifølge Torleiv Austad ikke kan betegnes som en egentlig lære (Austad 1972, 1), møder vi en lang række væsentlige teologiske problemstillinger så som forholdet mellem skabelse og genløsning, lov og evangelium, Guds rige og verden, stat og kirke, teologi og politik med videre. Jeg vælger imidlertid i denne artikel at begrænse mig til det helt grundlæggende spørgsmål, om en menig kristen ifølge Luther og toregimentelæren kan siges at have et politisk ansvar, og hvori det i givet fald består. Og om vi i et demokratisk samfund kan fastholde, må forkaste, eller kan opdatere Luthers forståelse.

Jeg vil i den forbindelse søge at påvise, at skønt Luthers toregimentelære i den skikkelse, som vi finder den i Luthers skrifter og i CA artikel 28, ikke uden videre giver basis for, at kristne har et generelt politisk ansvar, så er tankegangen hos Luther og Melanchthon på ingen måde, at kristne generelt skal afsondre sig fra samfundslivet. Luther giver tværtimod med stor vægt udtryk for, at kristne af kærlighed til næsten skal tage del i samfundslivets opgaver. Og toregimentelæren forudsætter i øvrigt, at samfundet ikke er lovløst eller styret efter sine helt egne specielle love. Det er nemlig ikke blot normeret af fornuften, men af Guds vilje, den naturlige lov, den naturlige

ret (Luther 1964a, 198f; Althaus 1965, 64, 87). Toregimentelæren rummer dermed komponenter, der betyder, at den med et forholdsvis enkelt greb kan opdateres således, at den giver basis for, at kristne i vore dage har et generelt politisk ansvar.

Anledningen til at udforme toregimentelæren

Når Luther udformer den såkaldte toregimentelære, hvilket primært sker i skriftet *Om lydighed mod statsmagten* fra 1523, er det ikke det generelle spørgsmål om den kristnes politiske ansvar, der er den ydre anledning til skriftet eller det, som først springer i øjnene.

Den ydre anledning til skriftet er nemlig for det første, at Luthers fyrste, hertug Johan af Sachsen, har samvittighedskvaler ved at være fyrste med alt, hvad det indebærer af magtudøvelse, ansigt til ansigt med Jesu ord i Bjergprædikenen om, at vi ikke må stå det onde imod (Matt 5,39) og udsagnet i Romerbrevet 12,19 om, at straffen (hævnen) tilhører Gud (Luther 1964a, 158). Luther beroliger imidlertid hertug Johan med, at fyrstehåndværket udmærket kan forenes med at være kristen. Øvrigheden er nemlig en gudvillet orden, og lov-håndhævelse med alt, hvad det indebærer, kan betragtes som en ganske vist til tider hård udgave af næstekærlighed (Luther 1964a, 173). Alternativet til øvrighedens magtudøvelse er nemlig, at røverbander, ”rovdvirene”, som Luther udtrykker det, vil husere, og det vil ikke mindst gå ud over de svage i samfundet (Luther 1964a, 165f).

Den anden konkrete anledning til skriftet *Om lydighed mod statsmagten* er spørgsmål om, hvor grænserne for det verdslige regimentes magt og myndighed går (og det beslægtede spørgsmål: hvad der er det åndelige regimentes domæne) (Luther 1964a, 175), eller set fra en anden synsvinkel: hvor

langt man som kristen undersåt skal gå med hensyn til at adlyde øvrigheden. Dette spørgsmål blev aktualiseret af, at katolske fyrster var begyndt at forbyde salg og køb af Luthers oversættelse af Det Nye Testamente og krævede de eksisterende eksemplarer konfiskeret (Christensen 1964, 155). Luthers svar går nu ud på, at man generelt er forpligtet på at adlyde øvrigheden, så længe den ikke overskrider sine grænser og vil til at blande sig i troens sager. Men i det tilfælde, hvor den gør det, skal man nægte lydighed: ”ikke en lap, ikke en stavelse skal de udlevere, hvis de ikke vil miste deres sjæls salighed” siger Luther (Luther 1964a, 184). Det eneste andet tilfælde, hvor Luther mig bekendt giver plads til lydighedsnægtelse, er, hvor øvrigheden vil kræve deltagelse i en oplagt uretfærdig krig (Luther 1964a, 196; Luther 1964b, 343).

Den menige kristnes forhold til øvrigheden

Men i sammenhæng med, at Luther gør rede for, at øvrigheden er en gudvillet orden og at hertug Johan derfor med kristelig god samvittighed kan være fyrste, kommer han også ind på, at man som ”menig” kristen selvfølgelig kan tage arbejde i samfundets forskellige legitime funktioner: som dommer, som politibetjent og soldat, ja endog som bøddel (Luther 1964a, 170, 177). Ingen er bedre skikket til den slags job, end kristne, mener Luther.

Hvad angår den kristnes forhold til øvrigheden gælder generelt, at den kristne skal underlægge sig øvrigheden – selvom han ifølge Luther egentlig ikke for sin egen del har brug for den. Den kristne gør jo kun godt og lider gerne ondt – og at den kristne tager tjeneste i øvrigheden, fordi hans næste har brug for den (Luther 1964a, 170, 176). Vi noterer os altså her, at det er kærligheden til næsten, der ifølge Luther er

drivkraften i den kristnes samfundsen- gement. Luther siger udtrykkeligt, at “Med henblik på din næste og hans tarv handler du efter kærligheden og finder dig ikke i noget overgreb på din næstes vegne” (Luther 1964a, 170). Og “... alle har pligt til at gøre det, der er gavnligt eller påkrævet for deres næste, ligegyldigt om det er fra den gamle eller den nye pagt” (Luther 1964a, 171).

Toregimentelærens hovedansvar

Ellers er hovedansvaret i Luthers lære om de to regimenter, som vi møder den i skriftet “Om lydighed mod statsmagten” og i CA artikel 28, som bekendt, at Gud regerer verden på to måder: Han bruger det verdslige regimente til med verdslige midler så som loven og “det verdslige sværd” (Luther 1964a, 165) at opretholde verden ved at hindre det onde og skabe borgerlig retfærdighed (jf. CA art 28). Og han bruger det åndelige regimente til med ordets forkyndelse, “det åndelige sværd” (Luther 1964a, 174), at forløse verden og skabe troende kristne. Senere inkluderer Luther også udtrykkeligt ægteskab og familie, ejendom og ret i sin forståelse af det verdslige regimente (Althaus 1965, 53). Begge disse regimenter er særdeles nødvendige. De må ikke blandes sammen - det er Luthers hovedansvar i “Om lydighed mod statsmagten” - Det betyder, at det verdslige regimente skal holde sig borte fra troens område, og det betyder, at det åndelige regimente ikke skal blande sig i det politiske liv ved at herske som verdslige fyrster (Luther 1964a, 182). Men de to regimenter er imidlertid heller ikke totalt adskilte, men har deres sammenhæng dels i Guds kærlighedsvilje og dels i de kristne, der er underlagt (eller underlægger sig) begge regimenter og påtager sig opgaver og tjenester i dem.

Men medens den verdslige øvrighed altså ifølge Luther skal holde fingrene fra

det åndelige område, har præsterne, som vi skal vende tilbage til, ret, ja pligt til i givet fald gennem forkyndelsen at fastholde øvrigheden på dens moralske basis, Guds vilje og den naturlige lov. Grænsen mellem de to regimenter kan dermed sammenlignes med en semipermeabel membran, som vi kender den fra biologien. Den er (eller bør være) uigennemtrængelig fra den ene side, men ikke fra den anden.

Det verdslige regimentes kristelige nødvendighed fremgår i øvrigt ikke blot af, at hvis det ikke udøvede sin magt, ville resultatet som nævnt blive, at røverbander huserede, hvilket ville gå ud over de svage, men også af, at i det tilfælde ville evangeliets forkyndelse blive hæmmet.

Misforståelser og misbrug af toregimentelæren

Toregimentelæren har været i miskredit i det mindste siden de lutherske teologer i Tyskland under naziststyret blandt andet under henvisning til toregimentelæren undlod at protestere mod Hitlers magtmisbrug. Et kendt eksempel på dette er *Ans-bacher Ratschlag* underskrevet af blandt andet de fremtrædende lutherske teologer Paul Althaus og Werner Elert. En medvirkende årsag til den manglende protest har formentlig været, at den evangeliske kirke i Tyskland på det tidspunkt havde mere end nok at gøre med at forsvare sin eksistens imod *Deutsche Christen* og derfor ikke var så optaget af retskrænkelserne i samfundet (Austad 1974, 21). Men det er næppe hele forklaringen. Og kritikken af toregimentelæren strækker sig da også videre end til denne historiske betingede kritik (Althaus 1965, 84-87, Althaus 1969, Austad 1972, 4-7).

Men i den grad de tyske lutherske teologers manglende protest mod nazismens magtovergreb skyldtes toregimentelæren,

må det betragtes som udtryk for en fejlagtig brug af denne. For toregimentelæren giver ikke plads til en lovløs øvrighed eller til, at øvrigheden regerer på basis af sine helt egne love. Begrebet "Eigengesetzlichkeit" er blevet smædeordet for denne forkerte opfattelse. Tværtimod forudsætter toregimentelæren, at øvrigheden regerer på basis af Guds vilje og den naturlige lov (Althaus 1965, 87). Og lydigheden mod øvrigheden forudsætter derfor også, at øvrigheden regerer på basis af denne lov. Det kommer eksempelvis til udtryk ved, at Luther i forbindelse med spørgsmålet, om man som kristen kan deltage i en uretfærdig krig, giver det generelle svar, at "ingen bør handle mod retfærdigheden, men man skal adlyde Gud, der ønsker retfærdighed, mere end mennesker" (Luther 1964a, 196; jf. ApG 5,29). Hvor øvrigheden altså ikke handler i overensstemmelse med "retfærdigheden", skal mennesker ikke længere adlyde den.

I den forbindelse skal det også nævnes, at det store flertal af norske lutherske præster netop under henvisning til toregimentelæren påskedag den 5. april 1942 nedlagde den statslige del af deres embede i protest mod Quislingstyrets krav om, at de skulle indskrænke sig til evangelieforkyndelsen – og altså ikke måtte forkynde loven (Austad 1974, 110f). I det norske dokument *Kirkens Grunn*, som angav basis for denne handling, læser vi i artikel V: "Om de kristnes og kirkens rette forhold til øvrighedeten", som udtrykkeligt knytter til ved toregimentelæren, blandt andet, at: "Apostelen klargjør hva den rette øvrighet skal kjennes på. Den rette øvrighet kjennes på at den ikke er til redsel for den gode gjerning, men for den onde gjerning (Rom 13,3).

Dersom altså øvrigheten blir til redsel for sjelene når de følger Guds vej, da er den ikke lenger en øvrighet etter Guds vilje, og da er det kirkens plikt for Gud og menne-

sker å la en slik øvrighet høre sannhetens ord" (Austad 1974, 30f).

Hverken Luthers udsagn eller praksis eller det norske dokument *Kirkens Grunn* taler altså for, at toregimentelæren skulle give basis for øvrighedens *Eigengesetzlichkeit* og en dermed sammenkoblet ubetinget lydighed mod den til enhver tid værende øvrighed.

Hvem har politisk ansvar?

Luther gør som sagt gældende, at den menige kristne – med de netop nævnte forbehold - både undergiver sig øvrigheden og med fuld frimodighed kan gøre tjeneste i forbindelse med øvrighedens forskellige legitime opgaver. Men dermed er den menige kristnes politiske ansvar så også udtømt. Han undergiver sig øvrigheden og gør gerne tjeneste i øvrigheden – "that's it!"

Er man derimod kristen fyrste, har man et langt videre ansvar, nemlig at tjene hele sit folk og tilrettelægge alt efter den naturlige lov, den gyldne regel og næstekærlighedsbudet, som ifølge Luther kommer ud på et (Luther 1964a, 198, jf. Althaus 1965, 36).

Og så er der endelig en tredje kategori af personer – vi ser her Luthers og middelalderens grundlæggende 3-stands lære: *oeconomia*, *politia* og *ecclesia* i baggrunden – nemlig præsten, ordets forkynder. Han har ifølge Luther også en vis begrænset politisk funktion, nemlig ved ordets magt, forkyndelsen m.m. at fastholde fyrsten/øvrigheden på, at embedsudførelsen skal ske i overensstemmelse med den naturlige lov, den gyldne regel, kærligheden: "For øvrigheten må man ikke gøre modstand imod med magt, men kun ved sandhedserkendelse" (Luther 1964a, 195).

På den måde står opgavefordelingen altså klar:

Fyrsten skal herske og har dermed det egentlige politiske ansvar.

Præsten skal fastholde fyrsten på den politiske ansvars moralske basis, nemlig Guds vilje, den naturlige lov, hvilket Luther selv praktiserede

Og menigmand skal undergive sig fyrstens regimente og i givet fald være villig til at tjene i dette regimente.

Man kan også formulere det på den måde, at alene fyrsten har et egentligt politisk embede. Præsten har forkyndelsens embede, og menigmand har som sådan ikke noget embede (med mindre han er embedsmand). Menigmands embede er at adlyde (Althaus 1969, 139).

Alt dette afspejler Luthers grundlæggende samfundsforståelse, og Luther har ikke blik for, at dette kan eller bør ændres. Tværtimod mente Luther, at sværmerne, anabaptisterne, måtte bekæmpes, netop fordi de ønskede at ændre samfundsordenen (Løgstrup 1956, 107).

Men *vi* befinder os i en verden, hvor samfundsstrukturen *de facto* er blevet ændret: den demokratiske styreform er blevet indført. Spørgsmålet er nu, hvad det, hvis vi forudsætter, at demokratiet er et uopgiveligt gode, betyder for toregimentelæren: Kan toregimentelæren fastholdes uindskrænket, må den helt og holdent opgives, eller kan den opdateres således, at den harmonerer med den demokratiske styreform? Jeg vil argumentere for den sidste opfattelse.

Den kristnes generelle politiske ansvar

Det er som nævnt spørgsmålet om den "menige" kristnes generelle politiske ansvar, jeg i denne artikel har for øje. Som vi har set, giver Luthers toregimentelære, primært på grund af Luthers samfundsforståelse, ikke plads til et sådant generelt politisk ansvar. Samtidig er der for mig at se to elementer i Luthers toregimente-tænkning, som peger

i retning af, at den kan udvides til et generelt politisk ansvar - hvis vi omfortolker eller opdaterer hans samfunds- og embedsforståelse. Det ene og absolut vigtigste element er Luthers fremhævelse af, at engagementet i samfundet skal være motiveret og båret af næstekærlighed. Det andet er Luthers fremhævelse af politikens basis i den naturlige lov.

Samfundets og politikens fundering i den naturlige lov

Gud har ifølge Luther indskrevet den naturlige lov i ethvert menneskes hjerte, fornuft og samvittighed (Althaus 1965, 32). Den naturlige lov – Luther kan også tale om den "naturlige ret" – går ifølge Luther forud for alle positive skrevne og forkyndte love og bestemmer dem eller skal bestemme dem. Den naturlige lov er den positive rets, de positive loves kilde og kritiske målestok, og den har universel gyldighed til alle tider og i alle lande (Althaus 1965, 33). Det var derfor Luthers overbevisning, at samfundet og politikken var og skulle være funderet i den naturlige lov eller i naturretten (Althaus 1969, 116).

Det er en ikke ukendt opfattelse, at "den naturlige lov" og "naturretten" er nogle temmelig uhåndgribelige størrelser. Men i teologiens historie – Augustin, Thomas og Luther med flere – har man ofte henvist til de ti bud som et godt, ja det bedste udtryk for den naturlige lov (Althaus 1965, 37). Og i vore dage er FNs Verdenserklæring om Menneskerettigheder fra 1948 blevet forstået som et udtryk for den naturlige lov.

Ud over spørgsmålet om den naturlige lovs *indhold* er der et andet mindst lige så vigtigt spørgsmål, nemlig om forestillingen om en naturlig lov som basis for livet i samfundet blot er en kristelig eller moralfilosofisk idealforestilling, som ikke har nogen nutidig fundering og relevans, eller om den

kan siges at være virkelighedsnær. Jeg vil pege på to fænomener, som kunne pege på, at "den naturlige lov" er en virkelighed:

Det ene er, at man i forbindelse med Nürnbergprocesserne efter 2. Verdenskrig fandt den naturlige lov frem og gjorde den gældende som basis for domfældelserne. Argumentet var, at som mennesker vidste eller burde de nazistiske krigsforbrydere vide, at de handlede uret, handlede imod den naturlige lov. Og det er der vel ingen, der for alvor vil bestride?

Og det andet fænomen, som peger i samme retning, er den netop nævnte Verdenserklæring om Menneskerettigheder, som de fleste mennesker formentlig ved nærmere eftertanke vil anse for at udtrykke almene værdier.

Hvis vi altså både kan forudsætte, at den naturlige lov kommer til udtryk i de ti bud og i menneskerettighederne, og at det er realistisk at tale om den naturlige lov som samfundets og politikens grundlæggende moralske fundament, giver det desto mere mening for kristne at engagere sig i politik. Vi befinder os nemlig da med vore kristne normer og værdier – kærlighedsbudet, den gyldne regel, de ti bud med mere – ikke i en helt anden verden moralsk set end vore ikkekristne medborgere. Vi har en fælles referenceramme, et tilknytningspunkt. Og dette er som nævnt en af toregimentelærens forudsætninger.

Næstekærligheden som drivkraften bag det politiske engagement

Det andet og vigtigste element i toregimentelæren, som kan udmøntes i et alment politisk ansvar, er den gennemgående fremhævelse af næstekærligheden som motiv og drivkraft for engagement i samfundslivet. Den gode kristne fyrste siger ifølge Luther: "Sådan vil jeg også gøre, ikke stræbe efter min egen fordel hos mine undersåtter, men

efter deres. Og jeg vil også tjene dem med mit embede, værne dem, høre på dem og forsvare dem og udelukkende regere sådan, at det er til gavn og gode for dem – og ikke for mig" (Luther 1964a, 191). Og som vi har set, fremhæver Luther som motiv og drivkraft bag de menige kristnes tjeneste som dommer, politibetjent, soldat og bøddel, at, "Med henblik på din næste og hans tarv handler du efter kærligheden og finder dig ikke i noget overgreb på din næstes vegne" (Luther 1964a, 170). Og "alle har pligt til at gøre det, der er gavnligt eller påkrævet for deres næste, ligeegyldigt om det er fra den gamle eller nye pagt" (Luther 1964a, 171). Der er altså ingen tvivl om, at næstekærligheden for Luther er og bør være det helt afgørende motiv og den helt afgørende drivkraft bag den kristnes samfundsmæssige engagement. Og dette får mig til at mene, at vi med et relativt enkelt greb kan omforme den tænkning, som vi møder i forbindelse med Luthers toregimentelære, sådan at den her og nu giver plads til et generelt politisk ansvar.

OPDATERING AF TOREGIMENTELÆREN: ALLE HAR ET POLITISK EMBEDE OG ET POLITISK ANSVAR

Som vi har set, er det ikke mindst Luthers samfundsforståelse, hvor fyrsten, præsten og folket har hvert sit embede og funktion, som forhindrer Luther i at tildele menigmand et politisk ansvar – ud over i givet fald at tjene i de statslige embeder. Men nu er samfundet hos os som nævnt anderledes indrettet, end det var på Luthers tid. Ikke mindst har vi en demokratisk styreform, som betyder, at vi alle som medborgere har et vist politisk ansvar. Og da de færreste formentlig ønsker at vende tilbage til den samfundsstruktur, som toregimentelæren i sin oprindelige skikkelse var forbundet med, bliver spørgsmålet, om vi helt skal

forkaste toregimentelæren, eller om den kan opdateres således, at den svarer til den faktiske demokratiske virkelighed?

Det er der selvfølgelig forskellige synspunkter på. Jeg mener, at toregimentelæren generelt rummer så vigtige markeringer i forholdet mellem kirke og stat, at vi ikke uden videre bør afskrive den. Lad mig blot nævne nogle enkelte:

Toregimentelæren afviser:

- Den totalitære stat
- Samfundets *eigengesetzlichkeit*
- Ekklesiokratiet i dets forskellige udgaver

Toregimentelæren giver rum for:

- Kirkens selvbestemmelsesret
- Forkyndelsen af Guds lov for samfundet
- Den kristnes engagement i samfundet (Austad 1972, 9-12)

Spørgsmålet er derfor, om det er muligt at opdatere toregimentelæren således, at den ud over de netop nævnte principielle markeringer også giver plads for den menige kristnes generelle politiske ansvar.

Jeg vil i den forbindelse henvise til, at Paul Althaus kort efter 2. Verdenskrig pegede på nødvendigheden af at opdatere den embedsforståelse, som ligger i forlængelse af Luthers samfundsforståelse og som udgør en af forudsætningerne for toregimen-

telæren i dens oprindelige skikkelse. Vi må ifølge Althaus helt enkelt se i øjnene, at i vor tids demokratiske styreform har hver enkelt medborger et politisk embede. Det enkelte menneske kan her hos os helt legitimt bidrage til at afsætte øvrigheden hvert fjerde år. Luthers samfunds- og embedsforståelse kan dermed ikke fastholdes. Alle har tværtimod et politisk embede og et politisk ansvar. Og vor tid kender i øvrigt til eksempler på, at mennesker handler ud fra en ansvarsbevidsthed af en art, som man forlanger af en øvrighed (Løgstrup 1956, 110). Og netop Luthers stærke fremhævelse af, at alt, hvad vi som fyrste eller menigmand skal gøre i samfundet, skal være motiveret og bestemt af kærlighed, gør, at det på en måde ligger i direkte forlængelse af Luthers tænkning at sige, at under en demokratisk samfundsstruktur skal enhver kristen med flid udnytte det embede og det politiske ansvar han har til samfundets og næstens, ikke mindst den nødlidende næstes bedste.

Det afgørende greb, der opdaterer toregimentelæren, er altså at slå fast, at vi nu til forskel fra på Luthers tid alle har et politisk embede og dermed et politisk ansvar, som skal udfoldes bestemt af kærligheden til næsten.

LITTERATUR

- Althaus, Paul (1965): *Die Ethik Martin Luthers*, Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus Gerd Mohn.
- Althaus, Paul (1969): Luthers Lehre von den beiden Reichen im Feuer der Kritik, i: (Heinz-Horst Schrey Herausg.): *Reich Gottes und Welt. Die Lehre Luthers von den zwei Reichen*, Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.
- Austad Torleiv (1974): *Kirkens Grunn. Analyse av en kirkelig bekjennelse fra okkupasjons-tiden 1940- 1945*, Oslo: Luther Forlag.
- Austad, Torleiv (1972): Luthers lære om de to regimenter og dens aktualitet. I: *Ung Teologi* 5 1972, 1-13.
- Christensen, Torben (1964): Kirke og Statsmagt, i: *Luthers Skrifter i Udvalg Bd. IV. Evangelium og Samfundsliv*, København: Gad, 155-158.
- Grane, Leif (1970): *Confessio Augustana*. København: Gyldendal.

Luther, Martin (1964a): Om lydighed mod statsmagten, i: *Luthers Skrifter i Udvalg Bd. IV. Evangelium og Samfundsliv*, København: Gad, 158-210.

Luther, Martin (1964b): Kan soldater også have Guds nåde? i: *Luthers Skrifter i Udvalg Bd. IV*.

Evangelium og Samfundsliv, København: Gad, 307-357.

Løgstrup, K.E. (1956): *Den etiske fordring*, København: Gyldendal.

FORFATTEROPLYSNING

Kurt Christensen

Menighedsfakultetet

Katrinebjergvej 75

8200 Aarhus N

+45 21 40 07 85